

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת ויקהל פקודי – החודש

זה אין שייך בניית המשכן. וכמו כן, כמו שהורבן בית המקדש נגרם מחמת שנאת הינם, כמו כן עיכוב ביאת המשיח, הוא מחמת שנאת הינם. והגאולה תתרחש, רק כשיהיו באחדות ואהבה.

זה גם השייכות שישנו בין פרשת ויקהל לפקודי, שעל פי רוב נקראים יחדיו. דהנה כנתבאר לצורך בניית המשכן נצרכים אנו לאחדות ואהבת ישראל. וזה בא לרמז, שאם לא יהיה ענין "ויקהל", שהוא אחדות ואהבת ישראל. יכול ח"ו להגיע למצב של "פקודי", שפקודי הוא מלשון חסרון, מרמז על חסרון המקדש. ולכך נצרך כח של "ויקהל", שהוא האחדות לצורך בנין המקדש.

נצחיות המקדש

• אדון עדות •

אלה הדברים אשר צוה ד' לעשות אותם ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון.

כבר הערנו שמלת 'לעשות' אינו מובן, כי כאן הציווי הוא להיפך, שלא לעשות.

עוד קשה, מה שהתחיל ששת ימים תעשה מלאכה, שהוא כמיותר, והיה צריך להתחיל 'ביום השביעי יהיה לכם קודש וגו', ומה זה שאומר 'תַעֲשֶׂה' בנין נפעל, ולא אמר 'תַעֲשֶׂה מלאכה'.

• זכרון משלי •

ויקהל פקודי.

היינו, כשישראל נקהלים יחד איש עם רעהו, אז כל אחד ואחד מכיר את חסרונות עצמו. כי עיקר המבחן וההכרה על חסרונות עצמו הוא רק בדיוק חברים. עמוד לד

• תורת הרה"ק מלענטשנא •

ויקהל משה וגו' ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשת אותם. (לה א) **יש** לבאר, כי הנה נודע שלקדושת שבת צריך תהלה אחדות בין עדת בני ישראל, כמו שכתוב בזהר הק' "למהו אחד באחד" כו'. וזהו "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל", היינו שהקהיל כל הכנוסיה כו' ועשה ביניהם אחדות לבל יהיה פירוד לכבות בין אחינו בני ישראל חס וחלילה. "ויאמר אליהם, אלה הדברים" אשר אנכי מקהיל אתכם ועשיתי אחדות ביניכם, זהו "אשר צוה ה' לעשות אותם" שתהיו באחדות גמור לקדושת שבת. (תולדות אדם)

עמוד לח

• מנשר טוב •

ויקהל משה. (לה א)

נאמר דווקא בבניית המשכן "ויקהל משה", שבשביל בנין המשכן נצרכים דווקא לאחדות ואהבת ישראל. ובלא

'לעשות אותם', שששת ימי המעשה יעשו מלאכות אלו ביתר שאת ויתר עז. כי 'ששת ימים תַעֲשֶׂה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון' – 'תַעֲשֶׂה' דייקא, שעל ידי שיהיה לכם יום השביעי קודש שבת שבתון, על ידי זה יתברכו ששת ימי המעשה, ותהא כל מלאכה נעשית בהם מאליה, כהוראת מלת 'תַעֲשֶׂה'. ונמצא ששבתה זו של שבת צורך עשיה הוא, ושפיר כתיב 'לעשות אותם', והבן.

וזה רמז במלת 'תַעֲשֶׂה', שבזכות שמירת שבת תהא מלאכתן נעשית על ידי אחרים, על דרך 'עמדו זרים ואעו צאנכם', והיינו דכתיב 'תַעֲשֶׂה', ולא 'תַעֲשֶׂה', כי לא יצטרכו לעשות בעצמם, והבן.

• דבדי בינה •

ששת ימים תעשה מלאכה. (לה ב')

שיתדעו שעיקר המלאכה הוא, אשר תדעו שמלאכה תעשה מעצמה, רק אתם כצל בעלמא. והראיה מזה 'וביום השביעי שבת', ואם עיקר תכלית הוא המלאכה, למה נתן השבת. מכלל שאין עיקר התכלית המלאכה.

עמוד רסא

אך כוונת הכתוב הוא, שלא יהשוב אדם שעל ידי שביתת שבת שישבות ממלאכה כל היום יפסיד את רכושו, אדרבה עוד ירויה בזה הרבה, כי כשיהיה זהיר בקדושת שבת תאצל עליו מברכת שבת, ותהא מלאכתו מתברכת בששת ימי המעשה, שלא יצטרך לעבוד בקושי, רק המעט שיעשה יתברך ויתרבה מזליו.

כי ששת ימי המעשה הם דוגמת פועלים העובדים בבית הרשת המעשה, ושבת הוא הראש המפקח על המלאכה, שהוא עצמו הפשי מכל עבודה, ומעשהו רק להשגיח על הפועלים שיעבדו כראוי. ובוה נותן ריוח לבעל הבית יותר מן הפועלים. אבל כשיהיה גם הראש המפקח מוטרד במלאכה, לא יוכל להשגיח על הפועלים, וכל העסק ילך למיזון. כן השבת, אף שהוא עצמו במל ממלאכה, אבל עבור זה משגיח על ששת ימי המעשה שיעשו כראוי, והבן.

והנה 'אלה הדברים', דרשו בגמרא 'דברים הדברים אלה הדברים', אלו ל"ט מלאכות שנאמרו למשה בסיני. וזהו אלה הדברים אשר צוה ד' לעשות אותם. פירוש: מה שצוה ד' לשבות בשבת מל"ט מלאכות המרומזות ב'אלה הדברים', זה מועיל

||| פרשת פקודי |||

• ישועות אברהם •

אלה פקודי המשכן משכן העדות וגו'.

ויש לדקדק כפול התיבות 'המשכן – משכן', 'פקודי – אשר פקד' הנאמר בכאן. ופירש רש"י: שני פעמים משכן, רמז למשכן שנתמשכן בשני הורבנין וכו'. ויש לדקדק למה רמזו דבר זה בכאן.

ואפשר לומר בקיצור, דהנה ידוע שבענין

מקדש ראשון היה ביטול תורה והמצות, ובשני שנאת חינום. וזה שרמז הכתוב בכאן "אלה פקודי המשכן" חסרון ותיקון החטא של ביטול המשכן יכולים להתמלאות על ידי "משכן העדות" על ידי קיימות התורה והמצות וחסרות תיקון החטא של משכן השני "אשר פקד" אשר יחסר לנו יכולין לתקן "על" ידי "פי משה" – על ידי אהבת ישראל כמו

כח הצדיק שכל כוונתו לפרסם מלכותו יתב"ש, ממילא ימולא רצונו ותפילתו להשפיע בני חיי ומזוני על כל ישראל, אמן.

• מבשר טוב •

וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה כאשר ציוה ה' בן עשו. (למ מג)
ויש לדקדק בכפל לשון הכתוב "בן עשו", אדר שכבר אמר "הנה עשו אותה וגו".

ונראה לומר בזה, בדרך שמצינו בכמה מקומות שדרשו חז"ל: "בן עשו, לדורות". ובדרך זה יש לומר שרומז הכתוב כאן בגמור מלאכת המשכן - "בן עשו", לדורות עולם. שכל השפעתו והשראת השכינה שעל ידי המשכן תשאיר לנצח נצחים.

שמשה רבינו תמיד היה מתפלל ומבקש על בני ישראל ועל ידי שמירת הדברים הללו נזכה במהרה לבנין בית המקדש ובא לציון גואל במהרה בימינו אבי"ר.

עמוד קלט

• זאלה הדברים שנאמרו לדוד •

אשר פקד על פי משה. (לח כא)
היינו, שכל החסרונות שהם ח"ו לאדם בעניני הגשמיות דהיינו, בפרנסה ובכל הענינים, יוכל להוושע עפ"י משה, ע"י הצדיק, וכל המזלות שבעולם מסייעים לו להשפעה הגדולה כמו מי שהולך לעשות רצון המלך הלא כל האנשים מסייעים לו לעשותו בכדי שימולא רצון המלך. בן ע"י

שבת קודש

וביום השביעי יהיה לכם קדש. (לה ב)

שבת אחת משום מה לא יכל מרן זיע"א לערוך את שלחנו הטהור, ובאותו שבוע בליל שבת קודש היה פיגוע בשוק מחנה יהודה. בשבת בבוקר כאשר שמע מזה מרן אמר שאם הבהורים והאברכים היו מתאספים בשבת אחים לא היה בידי המזיקים כח לעשות את הפיגוע.

מרן אדמו"ר שליט"א הורה למשמשו בשבת שחל בו ט"ו שבט, שאף שהירבו ואכלו פירות, יכניס הקומפוט מתפוחים כיון שהוא מאכלי שבת וצריך לאכלו.

"ובאמת אין זה דבר קל. והעצה לכך היא: למעט באכילה בימות החול, ורק בשבת קודש להרבות בג' סעודות, שאז בזה האופן עושה ומקיימם בפועל לכבוד שבת קודש. ודו"ק. או שעל כל פנים לא יאכל במשך השבוע מאכל אחד מסויים החביב עליו ביותר, וישאירו לשבת קודש. בזה על כל פנים בהכרח עושה לכבוד שבת קודש. וכך נהגו המהרש"ל וגדולי הדורות, ולא כאותם שאוכלים אפילו "טשאלענט" [חמין] באמצע השבוע". (הקדמת אדמו"ר שליט"א לישרי לב, עמ' נג)

כתב מרן בעל חלקת יושוע, במאמר שלישי: בכך מצאתי לנכון לעורר ולהזהיר על כמה דברים, אף שנראו בעיני העולם לדברים קלים כי דבר שקדושתו גדול מאד פוגמים אף במעט ומונעים מלקבל מהשפע של קדושה. וכאשר נקבל על עצמנו התקנות הנוכרים אז יקוים בנו, "וכל שיחא יומין מיניה מתברכין" להתברך ממקור הברכות של שבת קודש.

אמר אדמו"ר מפרשיסחא ז"ל שאין לך חביב ממצות סוכה שהוא נכנס בכל איבריו ומלבושיו ומנעליו לתוך המצוה. ומורי הרב מלענטשנא ז"ל אמר שמצות שבת יש לו יותר סגולה שאין צריך לעשות שום דבר ופעולה ותנועה קלה רק בהגיע זמן שבת הוא בתוך המצוה. ועוד יותר שאינו יוצא מהמצוה כל היום אפילו רגע. מה שאין כן סוכה יוצא מן המצוה לפרקים.

וספר רבינו הדברי בינה לבנו הרה"ק רבי מאיר שלמה יהודה ז"ל ממעזריטש: אשר הוא מקיים זכירת שבת קודש בכל ששת הימים. וביותר, בעת שהוא עושה איזה דבר קטן או גדול בימי החול - אשר על פי דין אסור לעשות מלאכה זו בשבת - הוא חושב במחשבתו, אשר עשה זאת אסור על פי תורתנו הקדושה לעשות ביום השבת.

וכמה פעמים אמר לנו אדמו"ר זצלה"ה זי"ע - כותב בנו הרה"ק מלובלין זצ"ל - אשר הוא תולה הדבר הזה בעבור שנוולד בשבת קודש י"ד טבת, באותו היום בו ששלח השבת אגרת לרבי אברהם "אבן עזרא" ז"ל. ומדבריו למדתי אשר שורש נשמתו הקדושה מקדושת שבת מחצבתה. והיה צדיק בבחינת שבת זכולא שתא. "ושמרו בני ישראל את השבת" - שיעיקר שמירת שבת יהי: 'לעשות את השבת לדורות', שישאר קדושת השבת לדורות עולם, שימשיך ברכת השבת לדורותם". (דברי בינה תזריע)

הפצת הגליון השבוע נתרם ע"י ידידנו שליט"א

החפץ בעילום שמו

יזכה לרוב נחת וקדושה מכל יוצאי חלציו והצלחה בכל מעשיו ידיו

פנינים יקרים

||| לפרשת החודש - וחודש ניסן |||

ואחד מישראל, כיון שמתחיל להאיר אפילו במחשבה, ניתוסף אורו והולך, והוא מקודש מיד.

פרשת שמיני עמי נח

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

החודש הזה לכם ראש חדשים. (יב ב)
החודש הזה לכם' רומזו שצריך להביא את התחדשות רצון הבריאה בכל הגשמיות הנקראת 'לכם'. ואיך יעשה זאת על ידי דביקות ואמונת הצדיקים. וזה 'ראשון הוא לכם' - דהיינו, שראשית המחשבה תהיה בלבכם לזכך ולטהר את המחשבה להבין לדעת ולהביא את פנימיות הקדושה בכל המעשים "להדשי השנה". כי קידוש החודש נעשה עפ"י בי"ד להראות שהכל מתנהג עפ"י הצדיקים, שכמו שהם מקדשים כן צריך האדם להיות דבוק באמונת הצדיקים ולהכניס את כל הדברים שבעולם בכח י"ב צירופי הוי'. וע"י זה יתגדל ויתקדש שמו יתברך בעולם ויושלם רצון הבריאה בהשפעת כל טוב בכני הוי' ומוזני.

פרשת בא א

• חלקת יהושע •

משכו וקחו לכם צאן למשפחותיכם ושהמו הפכה.

ואיתא במכילתא [בא ה]: "משכו ידיכם מעבודה זרה והדבקו במצות".

הלשון 'משכו', דהנה בשם **הבעל שם טוב** צללה"ה זי"ע [פרשת עקב], 'סרתם'. מיד שסר מדרכי התורה אז תיכף 'עבדתם' וכו'. ומדה טובה מרובה, ברנע יכולים להשיג.

• היהודי הקדוש •

היהודי הקדוש זי"ע אמר שבשבת זה יש בו התחדשות בשפע בדברי תורה.

(פרי צדיק)

עמוד קפט

• תורת הרה"ק מלענטשנא •

אמר בשבת קודש שקודם פליחות בסעודה שלישית:

לפרש הגמרא וראש השנה ג]. "אמר רב חסדא לא שנו אלא למלכי ישראל אבל למלכי אומות העולם מתשרי מנינן". דלכאורה למה פתח התנא דבריו בדבר שאינו נוהג עתה שאין לנו מלכי ישראל בעוונותינו הרבים. ו**פירש** שמלכי ישראל מניסן מנינן. שיתנוצץ מלכות ישראל ויהיה גאולה שלימה. אבל למלכי אומות העולם מתשרי מנינן והוא על ידי משפט לפי מעשיו, כנ"ל.

עמוד עה

• היהודי הקדוש •

באחד בניסן ראש-השנה למלכים ולרגלים. (ר"ה ב.)

אמר אבי [בעל אמרי אמת מגור] ז"ל בשם היהודי הקדוש: למלך את הרגילות.

(פני מנחם)

עמוד קפט

• דברי בינה •

החודש הזה לכם ראש חדשים. (יב ב)
פירש רש"י ז"ל: "מלמד שנתקשה משה וכו' ואמר לו הקדוש ברוך הוא כזה ראה וקדש". היינו, כמו שאנו רואין הלכנה בחידושה, שהיא מיעוט דמיעוט, וכיון שמתחיל הארה שלה, מיד נתקדש החודש. כך בכל אחד